ತಪ್ಪಾಯ್ತು ತಿದ್ಕೋತೀವಿ

■ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಭಟ್

ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಯುದ್ಧ ಮುಗಿದು 12 ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂನ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯವರು ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹುತಾತ್ಮರಾದ ಯೋಧರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೂ ಇದೆ. ಜು.23ರ ಪ್ರವಾಸಪ್ರಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜು.26ರಂದು ಪ್ರಕಟವಾದ ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಯೋಧರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಹುತಾತ್ಮರಾದ ಯೋಧರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೇನೊ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ದಿನ (ಜು.23ರ) ಪ್ರವಾಸಪ್ರಭದಲ್ಲಿ 2 ಕಡೆ ಹುತಾತ್ಮಯೋಧರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಖ್ಯೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ!

ಒಂದು ಕಡೆ 513 ಮಂದಿ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ 579 ಎಂದು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಜು.26ರಂದು ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಹುತಾತ್ಮರ ದಿನದ ದಿನ ಪ್ರಕಟವಾದ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ 527 ಎಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿ? ಎಂಬುದು ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 527 ಸರಿಯಾದ ಸಂಖ್ಯೆ. ಉಳಿದ ಅಂಕಿಗಳು ತಪ್ಪಾಗಿವೆ. ತಿದ್ಕೋತೀವಿ.

ಪದ್ಮನಾಭ ನಗರದಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯವರು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸದ್ಯ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರ ಬಗ್ಗೆ ಬಳಸಿದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಯುಕ್ತವೇ? ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜು.22ರ (ಮುಖಪುಟ) ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಈ ಕಣ್ಣೀರಿಗೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲವೇ' ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 'ವಿದಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ, ವಿಷಾದದ ಸಂಚು' ಎಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಲೋಕಾಯುಕ್ತರ ವಿಷಾದದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಚು ಏನು? ದುರುದ್ದೇಶ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಕುವ ಸ್ಕೆಚ್ ಅಥವಾ ಪ್ಲಾನ್‌ಗೆ ಸಂಚು ಅನ್ನಬಹುದು. ಅಂತಹ ಶಬ್ದವನ್ನು ಲೋಕಾಯುಕ್ತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವರ ಕಳಕಳಿ. ಖಂಡಿತ ಇದನ್ನು ಅವರಂದುಕೊಂಡ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ್ದಲ್ಲ. ಲೋಕಾಯುಕ್ತರು ವಿದಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಅವರಿಗೆ ವಿಷಾದ ತರುವಂತಹ ಸಂಚು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಳಾಭಾವದಿಂದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ 'ವಿದಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ವಿಷಾದದ ಸಂಚು' ಎಂದು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ ಹೊರತು ಲೋಕಾಯುಕ್ತರು ಸಂಚು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಲ್ಲ. ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲೇ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಿ ಅಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಓದುಗರು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿದೆ ನೋಡಿ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ. ಓದುಗರು ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಕೇವಲ ನಗುವುದಕ್ಕಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿಲ್ಲ. ಹಾಸ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಏನು ಬರೆದರೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ವೈಎನ್‌ಕೆ ಕನ್ನಡಪ್ರಭದ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದಾಗ ವಂಡರ್‌ಕಣ್ಣು ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀಮಾನ್ ಘಾ' ಎಂಬ ಹೆಸರು, ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಕೋಲ್ಯ ಕೂಡ ಕನ್ನಡಪ್ರಭದ ಸೃಷ್ಟಿ. ಬೇರೆಲ್ಲೂ ಕೋಲ್ಯನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜೋಕುಗಳಿಲ್ಲ. ಜು.21ರಂದು 'ಕಿರುನಗೆ' ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಕೋಲ್ಯನ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಸಂಗವೊಂದರಲ್ಲಿ 'ಇಂಟ್ರಿಸ್ಟ್' ಎಂದು ಬರೆಯುವಲ್ಲಿ 'ಇಟ್ರಿಸ್ಟು' ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೂಡ್ಲಿಗಿ ನಿವಾಸಿ ಜಿ. ಶೇಷು ಪತ್ರ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ 'ಇಂಟ್ರಿಸ್ಟು' ಮೆಚ್ಚಬೇಕಾದ್ದು.

ಕೇಳ್ಪಪ್ಪೋ ಕೇಳಿ

■ ಬಾಣಭಟ್ಟ

ಸವಿತಾ ಎನ್, ಹಿರೇಹಳ್ಳಿ

● ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರನ್ನು ಕುರ್ಚಿಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

ಅದೇ ಬಂದಿರೋದು ಕಷ್ಟ. ಅವರು ಕುರ್ಚಿಯನ್ನೇ ತಲೆ ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾಯಾ ಸುಘೋಷ್, ಬೆಂಗಳೂರು

● ಬಿಜೆಪಿಯಲ್ಲಿ ಹೈಕಮಾಂಡ್ ಎಂಬುದೇನಾದರೂ ಇದೆಯಾ?

ಅದನ್ನು ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಹೈ'ಕಮೋಡ್' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದಂತಿದೆ!

ರಾಜಕುಮಾರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ

● ಸದಾನಂದಗೌಡ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಗತಿ?

ಅಧೋಗತಿ!

ಮುರುಳೀಧರ, ಬೆಂಗಳೂರು

● ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆದರೂ 'ಕೇಶವ ಕೃಪ'ದವರು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಾರಲ್ಲ?

ಮೂರು ವರ್ಷ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ.

ಮಧು, ಫ್ಯಾಷನ್ ಡಿಸೈನರ್, 99457 37427

● ತುಂಬಾ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಕೂಡಾ 'ಪ್ರೀತಿ–ಪ್ರೇಮ'ದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಡ್ಡರಾಗುತ್ತಾರಲ್ಲ ಏಕೆ?

ಯಾವ ಪರಿ ದಡ್ಡರಾಗುತ್ತಾರೆ ಅಂತೀರಾ, ಪ್ರೀತಿಸಲು ಹೋಗಿ ಸಂಸಾರಕ್ಕೇ ಕಟ್ಕೊಂಡ್ ಬಿಡ್ತಾರೆ!

ಹಿರಿಯರ ಹಾದಿ

■ ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಎನ್. ಸುಂದರರಾಜ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಬೋಸರಿಗೆ ಸಹಕರಿಸದ ಗಾಂಧೀಜಿ

ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರ ಬೋಸರು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬಲುದೊಡ್ಡ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸ ಬೋಸರ ಕೊಡುಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕಲ್ಪಿಸಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 1938ರವರೆಗೆ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಣಿ ಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ತಮ್ಮ ಯಾವುದೇ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಮುಂದೊತ್ತದೆ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸಿದರು. 1939ರಲ್ಲಿ ಮರುವರ್ಷದ ಅವಧಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಾವು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲರು, ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಮುಂತಾದ ಏಳು ಜನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರತಿ ಹೇಳಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ನೀಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆಯ್ಕೆ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಆಗುವುದೆಂದೂ, ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಡಾ. ಪಟ್ಟಾಭಿಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸಹಮತವೂ ಇತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಬೋಸರು ಮತ್ತು ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರ ನಡುವೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಾದರೂ ಇದು ಬೋಸರು ಮತ್ತು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯೆಂದೇ ಎಲ್ಲರೂ ಭಾವಿಸುವಂತಾಯಿತು. ನೆಹರೂರವರು ಬೋಸರು ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ತಳೆದರೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾರೂ ನಡೆದಾರೆಂಬುದು ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪವಾಗಿತ್ತು.

ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದು ಗಾಂಧಿಯವರ ಪರೋಕ್ಷ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯೇ ಗೆಲ್ಲುವರೆಂದು. ಅಲ್ಲದೇ ಆರೇಳು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ತನ್ನ ಬಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪರವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸುವುದು ನಿಶ್ಚಿತವಿತ್ತು. ಮತದಾನ ನಡೆದು ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟವಾದಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಾಯಿತು. ಬೋಸರ ಪರವಾಗಿ 1580 ಮತಗಳೂ, ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರ ಪರವಾಗಿ 1375 ಮತಗಳು ಬಿದ್ದಿದ್ದವು.

ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಅವರ ಅನುಚರರನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಯಾರಾದರೂ ಗೆದ್ದಾರು ಎಂಬುದು ಆಗಿನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಆಗದಿದ್ದ ಸಂಗತಿ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿ, ಜೊತೆಗೆ ಆಕ್ರೋಶ, ಅವರ ಮುಖಕಳೆಗುಂದಿತ್ತು. ಅವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿ ಬಹುಮತದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸದೆ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ಇದೊಂದು ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ಗುಣವೆನ್ನಲಾಗದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಬೋಸರು "ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರು ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸೋಲೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದುದು ನನಗೆ ಬಹಳ ನೋವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ" ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಣಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಾಮೂಹಿಕ ರಾಜಿನಾಮೆ ನೀಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಖಿನ್ನರಾದ ಬೋಸರು ಗಾಂಧೀಜಿಯೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಣಿಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿದರು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಬೋಸರಿಗೆ ಯಾವ ಸಹಕಾರ ನೀಡಲೂ ಸಿದ್ಧರಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬೇಸರಗೊಂಡ ಬೋಸರು 1938ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 29ರಂದು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ರಾಜಿನಾಮೆ ನೀಡಿದರು. ನಂತರ ಅವರು "ಫಾರ್ವರ್ಡ್ ಬ್ಲಾಕ್" ಪಕ್ಷ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು ಇತಿಹಾಸ.

ಬಿಜೆಪಿಯನ್ನು ಬಯ್ಯುವವರ ಎದೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಕುಹಕವಲ್ಲ, ಯಾತನೆ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹಲ ದಶಕಗಳ ಕೆಟ್ಟ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಬಿಜೆಪಿ ಕಡೆ ಮುಖ ಮಾಡಿದ್ದ ಮತದಾರನಿಗೆ ಕಠೋರ ವಾಸ್ತವವೊಂದು ಇರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಅದೆಂದರೆ ಬಿಜೆಪಿ ಈಗ ಆಡ್ವಾಣಿಯಂಥ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಮನ್‌ಗಳ ಜಮಾನಾದಿಂದ ನಿತಿನ್ ಗಡ್ಕರಿ ಅವರಂಥ ಬಿಸಿನಸ್‌ಮನ್‌ಗಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಾರುತ್ತಿದೆ

'**ಲೋ**ಕಾಯುಕ್ತ ಒಂದು ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ. ಅದು ನೀಡುವ ವರದಿಯನ್ನು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಗೌರವಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತನಿಖೆ ಆಗಬೇಕು. ನಾವು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ, ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪಕ್ಷ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಇದ್ದಿರಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವರದಿ ತಾರ್ಕಿಕ ಅಂತ್ಯ ಕಾಣುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಗಳವರು, ಈ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಆದರೂ ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವವರ ಮೇಲೆಯೇ ಆರೋಪ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಂಥ ತರ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ದಿನ ದೂಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ರಾಜಿನಾಮೆ ನಮ್ಮ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ. ಇದರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಯಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಂತರ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ...'

– ಬಿಜೆಪಿಯ ಯಾವುದೇ ನಾಯಕರಿಂದ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅರ್ಥದ ಹೇಳಿಕೆಯೊಂದು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ಖಂಡಿತ, ಅದರಿಂದ ಬಿಜೆಪಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥದ್ದು ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಕ್ಷದ ವರ್ಚಸ್ಸು ಇನ್ನಿಲ್ಲದಂತೆ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಅಷ್ಟಾದರೂ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು.

ಇವತ್ತಿನ ತುರುಸು–ಬಿರುಸುಗಳ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಮಾತುಗಳು ಎನಿಸುತ್ತಿವೆಯಾ? ಹಣದ ಮೇಲಾಟವೇ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಎನಿಸಿರುವ ಇಂದಿನ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮಾತುಗಳಲ್ಲ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಇನ್ನೂ ಯಾರಲ್ಲಾದರೂ ಉಳಿದಿದ್ದರೆ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಣ್ಣು ಹೊರಳಿಸಿದರೆ ಸಾಕಷ್ಟೆ.

ಬಿಜೆಪಿ ಅಧಿಕಾರ ಸೂತ್ರ ಹಿಡಿಯುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ರೆಡ್ಡಿಗಳ ಠೀವಿ ಆಗ ಹೇಗಿತ್ತು? ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿಬಿಡುವ ತಾಕತ್ತು. ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನಲ್ಲೇ ಓಡಾಡುವ ಗತ್ತು. ಅಂಥವರನ್ನೂ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ಹೇಳಿ ಸುಖಾಸುಮ್ಮನೇ ಹೆಗಲು ತಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಹೈ ಕಮಾಂಡ್‌ನ ಅಮ್ಮ. ಅವರು ಬಂದರೆಂದರೆ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಹತ್ತು ಸ್ಕಾರ್ಪಿಯೋಗಳು, ಒಂದಿಷ್ಟು ಗನ್‌ಮ್ಯಾನ್‌ಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರಾಗುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜಕಾರಣದ ಹೊಸ ಶೈಲಿ. ಅವರು ಕುಂತಿದ್ದು, ನಿಂತಿದ್ದನ್ನೂ ಪುಟಗಟ್ಟಲೇ ವರ್ಣಿಸಿ ಕಲಿಯುಗದ ಧರ್ಮಾತ್ಮರಂತೆ ಬಿಂಬಿಸಿ ಪರಾಕು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ನೀಲಿ ಪತ್ರಕರ್ತರು.... ಇವರದ್ದೇ ಜಮಾನಾ ಬಿಡಿ ಎಂಬ ಹತಾಶೆ ಕಾಡಿದ್ದು ನಿಜ. ಹಣಬಲ, ಅಧಿಕಾರ ಬಲ ಎರಡನ್ನೂ ಹೊಂದಿ ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಗಣಿಕುಳಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಾಪ ಸಿಂಹ 'ಮೈನಿಂಗ್ ಮಾಫಿಯಾ' ಪುಸ್ತಕ ಹೊರತರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರದವರಿಗೆ ಇದೇಕೆ ಸುಮ್ಮನೇ ಅಪಾಯ ಮೈಗೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಉಸಾಬರಿ ಎಂದೆನಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಪುಸ್ತಕ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಸಂತೋಷ ಹೆಗ್ಡೆ, ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ವೆಂಕಟಾಚಲಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ಹಿರಿಯರು ಹಾಜರಿದ್ದ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವಾಸ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಅದೆಂದರೆ, ಇಂಥ ಅದೆಷ್ಟೋ ಮಾಫಿಯಾಗಳನ್ನು ಈ ಮಣ್ಣು ಅರೆದು ಮಣ್ಣುಗೂಡಿಸಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಈ ಗಣಿ ದೌಲತ್ತು ಸಹ ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ಹೆದರಿಸುತ್ತಲಿದ್ದರೂ, ಇದನ್ನು ಮಟ್ಟ ಹಾಕುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಆತಂಕ ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದು ಕೇವಲ ಕಾಲದ ಮಾತು ಅಷ್ಟೆ. ಈ ನೆಗೆಟಿವ್ ಫೋರ್ಸ್ ತುಂಬ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ.– ಹಾಗಂತ ಧ್ವನಿಗಳು ಕೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದವು.

ಅದು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ನಿಜವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು ನೋಡಿ? ಈ ಗಣಿ ವರದಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವು ತಿಂಗಳುಗಳ ಮುಂಚೆಯೇ ಅವರ ಸ್ವಘೋಷಿತ ತಾಯಿ ತಮ್ಮ ಮಾತೃತ್ವದ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಿದ ವಿಲಕ್ಷಣ ವಿದ್ಯಮಾನವೊಂದು ನಡೆದುಹೋಯಿತು! ಆಗಲೇ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಇವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಒದಗಬಹುದಾದ ಸ್ಥಿತಿಯ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರಣ ದೊರಕಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಮೆರಗು–ಚಾಪುಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನ ಸುದ್ದಿಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ ರೆಡ್ಡಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು–ಕಡಿಮೆ ನೇಪಥ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿದುಹೋಗಿದ್ದರು. ಅದಾಗಲೇ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಆದೇಶ ನೀಡಿದೆ. ಇನ್ನು ಅದರ ಕೈಗೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರ ವರದಿ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಏನಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಈಗಲೇ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗ ಕಾನೂನು ಬಲ್ಲವರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರಿಗೇ ಕಷ್ಟವಿದೆ, ಇನ್ನು ರೆಡ್ಡಿಗಳ್ಯಾವ ಲೆಕ್ಕ? ಅದೆಷ್ಟು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೋಟಿಗಳ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹಣ ಎಣಿಸಿದರೂ ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಐದು–ಹತ್ತು ಹೆಜ್ಜೆ ಆಚೀಚೆ ನಡೆಯಬಹುದಾದ ಕಾರಾಗೃಹವೇ ಅಂತಿಮ ತಂಗುದಾಣ

ತೆರೆದ ಕಿಟಕಿ

■ ಚೈತನ್ಯ ಹೆಗಡೆ

ವಾಗುವ ಲಕ್ಷಣವಿದೆ ಎಂದಾದರೆ ಏನು ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಯಿತು?

ಉರಿದು ಮೆರೆದವನು ಹೆಸರಿಲ್ಲದವನಂತೆ ಮಣ್ಣಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿನ ಪಾಠ. ಇದು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ತೃಪ್ತಿಗೆ ಚಪ್ಪರಿಸಬಹುದಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತವಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ದೃಷ್ಟಾಂತವೇ ಪುರಾವೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಮಾತಾಡಿ ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದ ಬಿಜೆಪಿ ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಮೊದಲೇ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು. ಆಗ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಈ ಐದು ವರ್ಷ ಒಳ್ಳೆಯ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಆಡಳಿತ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಜನರ ಎದುರು ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತು ನೆನಪಾಗುತ್ತಿತ್ತೇ ವಿನಃ ಏನೇ ಆದರೂ ಇನ್ನು 20 ವರ್ಷ ನಾನೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎಂಬ ಧೋರಣೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೈಗೆಟುಕಿದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹುದ್ದೆ ಬಿಡದೇ ಬೇರೆ ದಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ರಾಜಿನಾಮೆಗೆ ಮೊದಲು ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆ ಈಡೇರಿಸಿ ಎಂದು ಹೈಕಮಾಂಡ್ ಜೊತೆ ಗುದ್ದ